

VOORDELEN VOOR DE WERKGEVER

We stellen vandaag vast dat, in veel gevallen, ploegenarbeid goedkoper is dan dagarbeid.

Het is zo dat de bedrijfsvoorheffing een voorschot is op onze belastingen. Elke maand houdt de werkgever deze bedrijfsvoorheffing in op ons brutoloon en stort hij die door aan de fiscus.

Met de huidige subsidies houdt de werkgever nog altijd de volledige bedrijfsvoorheffing in op ons brutoloon, maar hij moet de totaliteit niet meer doorstorten aan de Staat. Hij mag namelijk een deel van de bedrijfsvoorheffing houden.

Sinds 2004 kent de regering voor nacht- en ploegenarbeid vrijstellingen toe op de bedrijfsvoorheffing. Werkgevers die kiezen voor deze arbeidsorganisatie mogen een steeds groter wordend aandeel van de ingehouden bedrijfsvoorheffing op de lonen van de werknemers houden. Op enkele jaren tijd zijn deze cadeaus geëvolueerd van 0.5% in 2004 tot 25% voor 2019. Zonder enige tegenprestatie.

Evolutie van de subsidies voor nacht- en ploegenwerk (in mln.) – de bedragen voor de periode 2016 - 2019 zijn nog maar een schatting

	Uitgaven nacht- en ploegenwerksubsidies (in mln.)
2009	748
2010	915
2011	995
2012	1.000
2013	1.032
2014	1.065
2015	1.228
2016	1.728
2017	1.763
2018	1.797
2019	1.832
	14.102

Volgens het Planbureau kost deze maatregel sinds 2009 ruim € 14 miljard. De overheid heeft € 14 miljard minder ontvangen, zonder enige tegenprestatie.

ONZE OPLOSSINGEN

Als syndicalist zijn we steeds op zoek naar instrumenten die de levens- en arbeidsomstandigheden van iedereen kunnen verbeteren. De maandelijkse betaling van het loon en de geglobaliseerde betaling van de ploegenpremies van de werknemers zijn zeker interessante pistes, des te meer omdat zij geen bijkomende kosten met zich meebrengen, maar duidelijk de arbeidscycli en de financiële zekerheid van de werknemers verbeteren.

HET GLOBALISEREN VAN HET MAANDLOON

Hoe werkt het globaliseren van het loon?

Het loon wordt niet meer betaald in functie van de prestaties die werden verricht in een maand maar in functie van alle prestaties in één jaar.

Ook de premies kunnen worden geglobaliseerd. Dan worden er elke maand evenveel premies betaald, wat ook het aantal gepresteerde dagen of uren (ochtend-, namiddag of nachtploegen) is.

Wat zijn de voordelen van dit systeem?

- Het maandloon varieert niet meer zo erg.
- Als de werknemer verlof plant, heeft dit geen invloed meer op de betaling van het loon en de ploegenpremies.
- Gedaan met het streven naar steeds meer premies en overloon: de ploegen zijn zodanig opgesteld dat de cycli evenwichtig verdeeld zijn voor alle werknemers.
- Het evenwicht tussen de ploegen wordt zo beter bewaard. Het weerhoudt de werknemers er ook van steeds de meest voordelige blokken te willen, wat op termijn een positieve invloed heeft op de rust en de gezondheid van de werknemers.

MEER PLOEGEN = MENSELIJKER

De overstap van 4 naar 5 ploegen maakt het werk vaak menselijker.

In vierploegenstelsels met een dienstduur van acht uur kan het werk zo georganiseerd worden dat men drie van de vier weekends werkt en één volledig weekend (25 %) vrij heeft.

Er zijn heel veel mogelijkheden om een rooster te maken en te variëren. Ben jij bezorgd om de impact van ploegen- en nachtarbeid op de gezondheid en de veiligheid van jezelf en je collega's? Aarzel niet en praat erover met jouw ABVV-afgevaardigden.

NACHT- EN PLOEGENARBEID WIE WINT? WIE VERLIEST?

'Alle levende wezens op deze planeet volgen een bepaald biologisch ritme. Als dit ritme voortdurend verstoord wordt, is het steeds moeilijker om zijn gewone tred terug te vinden.'

Marc Dujardin, geneesheer

Doorheen de jaren heeft de regering deze vorm van arbeidsorganisatie echter bijzonder aantrekkelijk gemaakt voor de werkgevers. Op enkele jaren tijd zijn deze cadeaus geëvolueerd van 1% tot 17,8%. Zonder oog voor de gezondheid van de werknemers.

Nochtans zijn alle deskundigen formeel: nacht- en ploegenarbeid is niet alleen slecht voor de gezondheid van de werknemer, maar ook voor zijn sociale leven en de sociale zekerheid.

De Algemene Centrale-ABVV vindt het onaanvaardbaar dat de gezondheid van de werknemers wordt geschaad omdat ze gewoon hun brood moeten verdienen. Ze wou dan ook de impact van nacht- en ploegenarbeid op de gezondheid onderzoeken en heeft een grootschalige enquête gevoerd. De eerste resultaten hiervan bevestigen onze bekommernis betreffende de nefaste gevolgen voor de gezondheid van de werknemers.

Wil je hieraan meewerken? Aarzel niet en vul de enquête online in op onze website www.accg.be.

GEVOLGEN VOOR DE GEZONDHEID

Ik ken heel wat collega's die met gezondheidsproblemen worstelen door nachtarbeid. In sommige extreme gevallen kunnen zelfs geneesmiddelen niet meer helpen. Dan gaat het volledig bergaf. Alcohol en soms zelfs zelfmoord.

Edwin

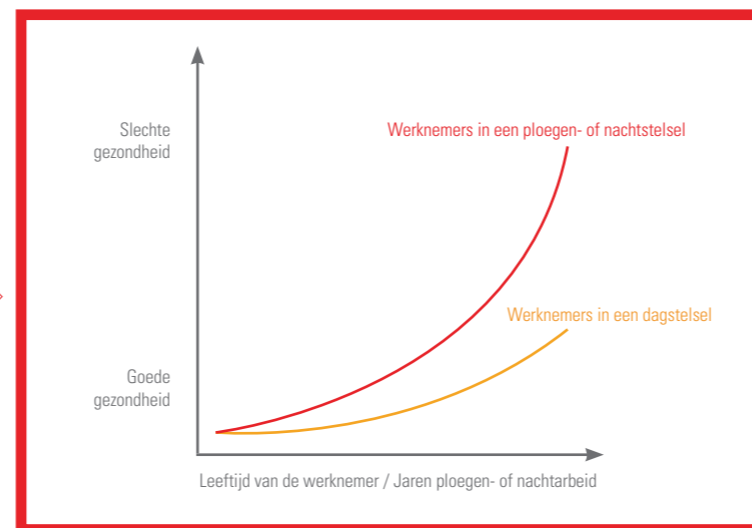
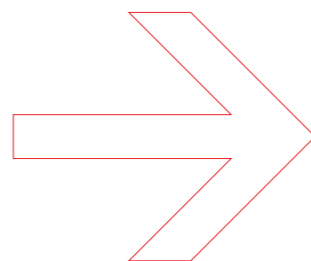
Op korte termijn:

- slaapstoornissen en chronische vermoeidheid;
- een minder herstellende en onderbroken slaap;
- neiging om geneesmiddelen te nemen die de slaap bevorderen of net tegenhouden;
- spijsverteringsklachten;
- een grotere stressgevoeligheid;
- meer kans op depressie.

Op lange termijn:

- het risico op hart- en vaatziekten ligt 40% hoger door de nachtarbeid;
- het risico op kanker (meer bepaald borstkanker en darmkanker);
- vrouwen worden aan specifieke risico's blootgesteld tijdens de zwangerschap. Zo werd er een verband aangetoond met het risico op groeivertraging, vroeggeboorte en miskraam;
- oververmoeidheid, met op termijn vroegtijdige veroudering van het lichaam en verslechtering van de gezondheidstoestand.

De grafiek hiernaast verduidelijkt de resultaten van onze enquête. Het valt op dat de gezondheidstoestand van de werknemers achteruitgaat met de leeftijd en dat dit effect nog meer uitgesproken is wanneer zij in ploegen of 's nachts werken.

GEVOLGEN

Ploegen- en nachtarbeid klinkt aantrekkelijk in de zin dat de werknemer overdag over meer vrije tijd beschikt en een interessante loontoeslag geniet. Daarnaast is er bij ploegenarbeid vaak een grotere solidariteit onder collega's, meer autonomie op de werkvloer en een minder uitgesproken hiërarchie.

Maar ploegen- en nachtarbeid heeft ook op het vlak van arbeidsomstandigheden heel wat **negatieve effecten** :

- ☹ moeilijke uurregelingen (zeer frequent op zondag, vaak langere dagelijkse en wekelijkse arbeidstijd);
- ☹ organisatorische moeilijkheden;
- ☹ fysieke problemen, verminderde waakzaamheid;
- ☹ de toegang tot bepaalde diensten is veel moeilijker: personeelsdienst, arbeidsgeneesheer, sociale activiteiten, werknemersvertegenwoordiging;
- ☹ 's nachts werken kan bovendien het gevoel geven dat men geïsoleerd is door een gebrek aan communicatie en informatie tussen de dag- en nachtploegen;
- ☹ gebrekkige erkenning van het beroep, alsof nachtarbeid geen specifieke moeilijkheden zou inhouden;
- ☹ de loopbaanevolutive van nacht- en ploegenwerkers wordt afgeremd omdat ze minder gemakkelijk toegang hebben tot beroepsopleidingen.

TEST JEZELF

Test hier of u gevoelig bent voor de gevolgen van nachtarbeid. Stel u uw reactie voor in de volgende situaties, zelfs al verkeerde u er recent niet in. Gebruik de volgende schaal en kies het cijfer dat het best past bij elke situatie:

0 = geen kans om in te dommelen

1 = kleine kans om in te dommelen

2 = middelmatige kans om in te dommelen

3 = grote kans om in te dommelen

Situaties	0	1	2	3
U leest terwijl u zit				
U kijkt naar tv				
U zit, zonder iets te doen, in het openbaar (bv. theater, bioscoop of vergadering)				
U reist als passagier mee in een auto, gedurende een uur, zonder pauze				
U gaat 's namiddags liggen voor een siësta als de omstandigheden het toelaten				
U zit en u bent met iemand aan het praten				
U zit rustig neer na een maaltijd zonder alcohol				
U zit in de auto, na enkele minuten stilstand in een file				
Subtotaal				
Algemeen totaal				

RESULTAAT

U behaalt **minder dan 10 punten**, uw waakzaamheid is normaal en u heeft een normale behoefte aan slaap.

U behaalt **10 of 11 punten**, uw waakzaamheid is onvoldoende en u heeft een slaapschuld.

U behaalt **12 punten of meer**, uw waakzaamheid is onvoldoende en u heeft een belangrijke slaapschuld.